

The Effects of A Guidance Activities Package Using The Inductive Teaching Method to Develop The Growth Mindset of Grade 8 Students at Nakhonsawan School in Nakhon Sawan Province

Nipa Kumjon^{1*} Jirasuk Suksawat²

^{1,2} Guidance and Psychological Counseling, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

Abstract

This research aimed to: 1) compare the growth mindset of students before and after using a guidance activities package based on the inductive teaching method for developing students' growth mindset and 2) compare the growth mindset of students after using the guidance activity packages based on the inductive teaching method with that of those who participated in regular guidance activities. The research sample consisted of 80 Grade 8 students in the academic year 2024, drawn from 2 classrooms. Cluster sampling and simple random sampling were employed to divide the participants into an experimental group of 40 students and a control group of 40 students. The research instruments included 1) a guidance activities package, 2) regular guidance activities, and 3) a growth mindset assessment with a reliability coefficient of .81. The statistical methods employed for data analysis were percentages, means, standard deviations, and t-tests.

The research findings showed that: 1) The mean score of students on the growth mindset scale after using the guidance activities package based on the inductive teaching method was significantly higher than their score before the intervention at the .01 level of significance and 2) after the intervention, the experimental group had a significantly higher mean growth mindset score than the control group, also at the .01 level of significance.

Keywords: Growth Mindset, Guidance Activities Package, Inductive Teaching Method

How to cite

Kumjon, N., & Suksawat, J. (2026). The Effects of A Guidance Activities Package Using The Inductive Teaching Method to Develop The Growth Mindset of Grade 8 Students at Nakhonsawan School in Nakhon Sawan Province. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 18(1), 29–42. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/irdssru/article/view/284549> (In Thai)

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัย เพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนครสวรรค์ ในจังหวัดนครสวรรค์

นิภา กำจร^{1*} จิระสุข สุขสวัสดิ์²

^{1,2} แผนกการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต และ 2) เปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตและนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ การวิจัยนี้มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวน 80 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่มและสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ และ 3) แบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโต มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดแบบเติบโตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตมีค่าเฉลี่ยคะแนนกรอบความคิดแบบเติบโตสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: กรอบความคิดแบบเติบโต, ชุดกิจกรรมแนะแนว, การสอนแบบอุปนัย

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2017) ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจ พัฒนาทักษะชีวิต การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี ตลอดจนมีคุณภาพระหว่างความรู้ ความคิด คุณธรรม และความภาคภูมิใจในตนเอง

การสำรวจขององค์การยูนิเซฟร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ สำรวจพบว่า เด็กและเยาวชนกว่าครึ่งจากจำนวนทั้งหมด 6,771 คน มีความรู้สึกกังวลด้านการเรียน การสอบ และการศึกษาต่อเนื่อง จากรายงานประจำปีของกรมกิจการเด็กและเยาวชน **มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** (Kasetsart University, 2020) และในปี 2565 การสำรวจเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้ถดถอยของนักเรียน และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา พบว่า การมีอยู่หรือการเกิดขึ้นของภาวะการเรียนรู้ถดถอยในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปรากฏขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

วารสารจะระบุชื่อผู้แต่งในการอ้างอิงครั้งแรก (เฉพาะภาษาไทย)*

ทางสถิติที่ระดับ .01 จากรายงานประจำปีของกรมกิจการเด็กและเยาวชนมหาวิทยาลัยมหิดล (Mahidol University, 2022) ที่เน้นกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในอนาคต ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดและความเชื่อที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อว่าความสามารถสามารถพัฒนาได้ผ่านความพยายาม การเรียนรู้จากข้อผิดพลาด และการเผชิญกับความท้าทายอย่างมั่นใจ ผู้ที่มีกรอบความคิดแบบเติบโตจะมองความล้มเหลวเป็นโอกาสในการเรียนรู้ ปรับปรุงตนเอง เปิดรับคำวิจารณ์ และเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ โดยเน้นความสำคัญกับกระบวนการเติบโตอย่างต่อเนื่องเป็นหลัก (Brock & Hundley, 2022) ดังนั้นกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนส่งผลต่อการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของนักเรียน และมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งทางบวกและทางลบ และส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (Wongyai & Pataphol, 2019) สอดคล้องกับการศึกษาของวัฒน์พงศ์ ล้วนแสง (Lounsang, 2021) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนวมีกรอบความคิดแบบเติบโตสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสร้างชุดความคิดแบบเติบโตในชั้นเรียนช่วยเพิ่มโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จได้ (Brock & Hundley, 2022)

จากการรายงานสถิติการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี 2566 (Office of the Permanent Secretary, 2023) ได้สรุปภาพรวมจำนวนนักเรียนที่ได้รับการศึกษาในระบบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 557,382 คน ปีการศึกษา 2566 ซึ่งจัดอยู่ลำดับที่ 2 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานถือว่าเป็นกลุ่มส่วนใหญ่ที่สำคัญของประชากรในวัยเรียน ดังนั้น การพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านร่างกาย สังคม และจิตใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากวัยดังกล่าวอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงและปรับตัว ทั้งด้านอารมณ์ และพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาการโดยรวมของผู้เรียนในระยะยาว และจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นกับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่านักเรียนบางส่วนต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทายและบททดสอบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การสอบปลายภาค หรือการแข่งขันทางวิชาการ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความรู้สึกล้มเหลว และเกิดความเชื่อเชิงลบเกี่ยวกับตนเอง โดยเฉพาะความเชื่อว่าความพยายามไม่สามารถนำไปสู่ความสำเร็จ หรือไม่สามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิต และช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการสร้างอนาคตและก้าวเดินไปในเส้นทางของตนอย่างมั่นคง ดังนั้นในฐานะครูผู้สอนรายวิชาแนะแนว การออกแบบจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตให้นักเรียนประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับบทบาทครูของ Annie Brock and Heather Hundley (Brock, & Hundley, 2022) กล่าวไว้ว่า ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่เชื่อว่าความสามารถและสติปัญญาสามารถพัฒนาได้ผ่านความพยายามและการฝึกฝน การเห็นความสำเร็จเป็นผลลัพธ์ของความพยายาม และการมองความท้าทายเป็นโอกาสในการเรียนรู้ ช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัว และรับมือกับอุปสรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในทุกบริบทของชีวิต

กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนให้มีศักยภาพที่เหมาะสมตามช่วงวัย โดยยึดนักเรียนสำคัญที่สุด เชื่อว่านักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถสติปัญญาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นผู้สอนต้องพิจารณาคัดเลือกวิธีการสอนซึ่งเป็นเครื่องมือ

นำพาให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและกล้าเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2010) การเลือกวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชาให้เชื่อมโยงทั้งในบริบทของห้องเรียนและชีวิตจริง ผู้สอนจำเป็นต้องปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ขณะเดียวกัน ผู้เรียนควรตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ เห็นคุณค่าในการศึกษา และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพในอนาคต ขวัญชัย ขวณา, ธารทิพย์ ขวณา และเลเกีย เขียวดี (Khuana, Khuana, & Khiawdee, 2016) รูปแบบการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญซึ่งควรออกแบบให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและตรงกับความต้องการของนักเรียน อันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้สอนต้องศึกษาทำความเข้าใจรูปแบบการเรียนการสอนอย่างรอบด้าน เพื่อสามารถเลือกใช้ให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้

วิธีการสอนแบบอุปนัยเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย โดยเริ่มจากการนำเสนอข้อมูล ตัวอย่าง สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่สะท้อนแนวคิดหรือหลักการสำคัญ จากนั้นให้นักเรียนวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเอง จนสามารถสรุปแนวคิดหลัก และนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของชีวิตประจำวันได้ตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี, (Khaemmanee, 2018) และจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบอุปนัย พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เน้นศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทัศนคติทางคณิตศาสตร์ และความคงทนในการจำของนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และในรายวิชาภาษาไทย แต่ยังไม่มีการประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังเช่นการศึกษาวิจัยของอัมตี เจ๊ะเม๊ะ (Jehmoh, 2023) ผลการวิจัยพบว่า วิธีอุปนัยบนแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาเรื่องละหมาดช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำของนักเรียนประถมปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สายแก้ว เรืองทัพ และสุธาทิพย์ งามนิล (Ruengtup & Ngamnin, 2016) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความคงทนในการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และงานวิจัย (Billing, 2013) ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนแบบอุปนัยเหมาะสมต่อการพัฒนาแรงจูงใจในการประสบความสำเร็จของนักเรียน จึงเป็นสิ่งที่เน้นย้ำถึงบทบาทของแนวทางการสอนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและการบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมพัฒนานักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนานักเรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และประสบการณ์ของนักเรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดสมรรถนะสำคัญเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมพัฒนานักเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้และทักษะจากการเรียน มาพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุขในชีวิต ดังนั้นกิจกรรมแนะแนวจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้รู้จักตนเอง มีทักษะในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ตลอดจนสามารถกำหนดเป้าหมายในด้านการศึกษา อาชีพ ชีวิตส่วนตัว และสังคม จนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตอย่างครบถ้วน (Office of the Basic Education Commission, 2017) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตในรอบ 7 ปีที่ผ่านมา พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เน้นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา และด้านการเรียน แต่

ยังไม่พบการประยุกต์ใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยในการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังเช่น งานวิจัยของวิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (Phetset, 2018) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตมีคะแนนการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 งานวิจัยของกัญญาวิรี พิมพ์สนธิ์, สุขอรุณ วงษ์ทิม และนิธิพัฒน์ เมฆจร (Pimpison, Wongtim, & Mekkhachorn, 2022) พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ตามแนวทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมมีระดับกรอบความคิดแบบเติบโตด้านการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโต การพัฒนาการเรียนและการตั้งเป้าหมายทางการศึกษามีทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรี ซึ่งยังไม่พบบางงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยบูรณาการในชุดกิจกรรมแนะแนวโดยเฉพาะชุดกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต จากสภาพปัญหาที่ได้พูดคุยกับนักเรียนและการศึกษาวรรณกรรมดังกล่าวที่ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในรายวิชาแนะแนวเห็นว่านักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 อยู่ในช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลการเรียน จากการสังเกตพบว่าโรงเรียนนครสวรรค์มีสภาพแวดล้อมการแข่งขันสูงและมีนักเรียนที่มีความสามารถและความมุ่งมั่นสูง เหมาะสมสำหรับการสำรวจและทดลองกรอบความคิดแบบเติบโต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนนครสวรรค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกรอบความคิดแบบเติบโต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มโอกาสประสบความสำเร็จทางการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต
2. เพื่อเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตและนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

ระเบียบวิธีวิจัย

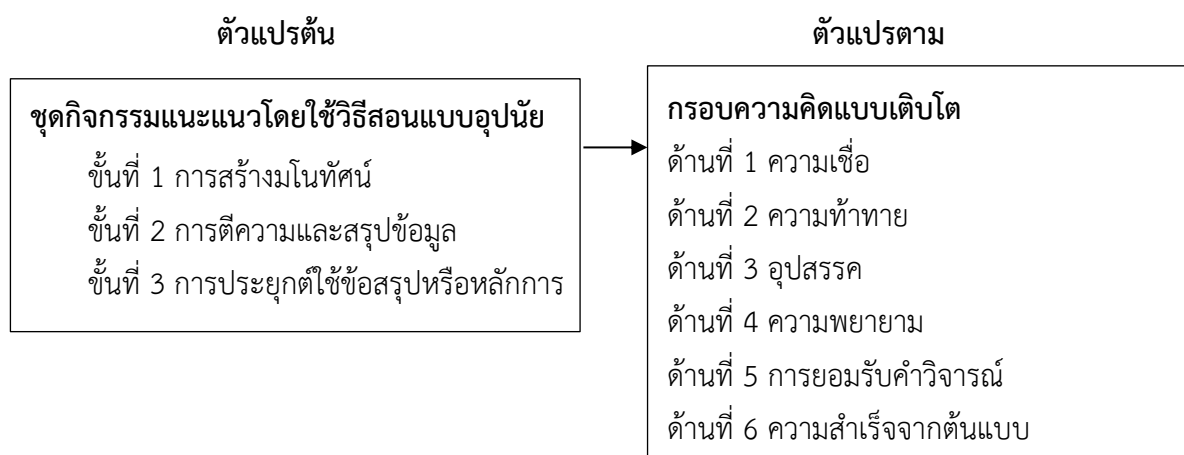
การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research Design) โดยใช้รูปแบบการวิจัย Nonequivalent Control Group Pretest – Posttest Design ศึกษาจากกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตและกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ ทั้งสองกลุ่มมีการวัดก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

1. สมมติฐานการวิจัย

- 1.1 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนกรอบความคิดแบบเติบโตสูงกว่าก่อนการทดลอง
- 1.2 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนกรอบความคิดแบบเติบโตสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนา นักเรียนเพื่อพัฒนาการรอบความคิดแบบเติบโตโดยใช้วิธีการสอนที่ผู้สอนจะนำเสนอตัวอย่างข้อมูลหรือ เหตุการณ์ที่มีหลักการแฝงอยู่เพื่อสร้างมโนทัศน์ และนักเรียนฝึกปฏิบัติการคิด การสังเกต ทดลอง หรือ วิเคราะห์เพื่อการตีความและสรุปข้อมูล ๆ และเขียนสิ่งที่เกิดขึ้นในสมองขณะนำไปใช้เพื่อให้สามารถบอกการ ประยุกต์ใช้ข้อสรุปได้อย่างชัดเจนหรือที่มีเข้าใจหลักการหรือแนวคิดที่ซ่อนอยู่ในข้อมูลนั้น มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างมโนทัศน์ ขั้นที่ 2 การตีความและสรุปข้อมูล และขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือ หลักการ (Joyce & Weil, 1996) และตัวแปรตาม คือการรอบความคิดแบบเติบโต แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความ เชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความพยายาม การยอมรับคำวิจารณ์ ความสำเร็จจากต้นแบบ (Brock, & Hundley, 2022) ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัด นครสวรรค์ ห้องเรียนปกติความสามารถ จำนวน 6 ห้องเรียน รวมเป็นจำนวน 240 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมเป็นจำนวน 80 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบกลุ่มหลังจากนั้นแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุม จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนาการรอบ ความคิดแบบเติบโตโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยทั้ง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างมโนทัศน์ ขั้นที่ 2 การตีความและสรุป ข้อมูล และขั้นที่ 3 มาประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือหลักการ ตามแนวคิด (Joyce & Weil, 1996) มาประยุกต์ในกิจกรรมแนะ แนวประกอบด้วย 6 กิจกรรม ๆ ละ 60 นาทีซึ่งมีเนื้อหาแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความ พยายาม การยอมรับคำวิจารณ์ และความสำเร็จจากต้นแบบ (Brock & Hundley, 2022) โดยมีผลการประเมินคุณภาพจาก ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน อยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 เครื่องมือสำหรับวัดตัวแปรตาม คือ แบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้ พัฒนาขึ้นตามแนวคิด (Brock, & Hundley, 2022) เพื่อให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกรอบ ความคิดแบบเติบโตประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความพยายาม การยอมรับ

รับคำวิจารณ์ และความสำเร็จจากต้นแบบ มีจำนวนทั้งหมด 12 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวกจำนวน 6 ข้อ และคำถามเชิงลบ จำนวน 6 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.81

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดเตรียมเครื่องมือวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย เพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียน และแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตพร้อมทั้งเตรียมดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์ให้แก่กลุ่มตัวอย่าง

5.2 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตในช่วงกิจกรรมครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งอธิบายจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนทั้งในกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มควบคุม

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหมด 6 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมปฐมนิเทศ: เปิดตัว..เปิดใจ 2) ปลดล็อกความเชื่อ สู่การเติบโต 3) เขาวงกตแห่งความสำเร็จ 4) คำวิจารณ์ “Feedback is a Gift” 5) ใครคือคนดลใจ (You’re my idol) 6) การปัจฉิมนิเทศ โดยแต่ละกิจกรรมใช้เวลา 60 นาที สำหรับกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติแบบคู่ขนานในวันเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อจบกิจกรรมแนะแนวแต่ละครั้ง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองสะท้อนคิด หรือแสดงความรู้สึกต่อกิจกรรมแนะแนวแต่ละครั้งที่ได้เรียนรู้

5.4 เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวครบทั้ง 6 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตในช่วงกิจกรรมครั้งที่ 6 การปัจฉิมนิเทศ และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ยอมรับทางสถิติที่ .01

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต

เวลาการทดลอง	$\bar{x}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	Sig. (2-tailed)
ก่อนการทดลอง	2.81	0.26	9.82**	.00
หลังการทดลอง	3.52	0.36		

**p<.01

จากตารางที่ 1 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดแบบเติบโตหลังการทดลองแตกต่างกับก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบ

เติบโตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการทดลองนักเรียนมี ($\bar{X}$ = 3.52, $S.D.$ = 0.36) สูงกว่าก่อนการทดลองที่มี ($\bar{X}$ = 2.81, $S.D.$ = 0.26) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

1.2 การเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตก่อนการทดลองของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต และนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตก่อนการทดลองของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต และนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	$S.D.$	t	Sig. (2-tailed)
กลุ่มทดลอง	40	2.81	0.26	1.73	.09
กลุ่มควบคุม	40	2.96	0.49		

จากตารางที่ 2 พบว่าก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตมีคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดแบบเติบโตแตกต่างกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมี ($\bar{X}$ = 2.81, $S.D.$ = 0.26) ใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ยคะแนน ($\bar{X}$ = 2.96, $S.D.$ = 0.49) ซึ่งก่อนการทดลองทั้งสองกลุ่มมีพื้นฐานและคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดแบบเติบโตอยู่ในระดับเดียวกัน

1.3 การเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	$S.D.$	t	Sig. (2-tailed)
กลุ่มทดลอง	40	3.52	0.36	4.75**	.00
กลุ่มควบคุม	40	2.98	0.63		

** $p < .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตมีคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดแบบเติบโตแตกต่างกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมี ($\bar{X}$ = 3.52, $S.D.$ = 0.36) สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่มี ($\bar{X}$ = 2.81, $S.D.$ = 0.63) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดแบบเติบโตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาจากการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตเป็นกิจกรรมแนะแนวที่เน้นพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตทั้งด้านความเชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความพยายาม การยอมรับคำวิจารณ์ และความสำเร็จจากต้นแบบเพื่อให้นักเรียนมีความเชื่อในความสามารถของตนเองที่สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ทั้งด้านความฉลาด ทักษะ ความสามารถหรือลักษณะบุคลิกภาพซึ่งเป็นวิธีการสอนแบบอุปนัยที่มีการสร้างมโนทัศน์ โดยผู้สอนหรือนักเรียนยกตัวอย่างประสบการณ์ของตนเองหรือบุคคลอื่น สู่ขั้นตอนการตีความและสรุปข้อมูลที่ส่งเสริมให้นักเรียนให้ฝึกการคิดเองและพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา เน้นการตั้งคำถามและตอบคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้จากประสบการณ์ ทำให้นักเรียนได้ทดลองแก้ปัญหาและฝึกทักษะการแก้ไขภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบเจอ มีการเรียนรู้จากกระบวนการและปรับแนวทางการทำงานของตนตามข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้รับ การให้นักเรียนตั้งเป้าหมายส่วนตัวและวางแผนการพัฒนาด้านตนเองช่วยสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้ด้วยตัวเอง สนับสนุนนักเรียนในการทำความเข้าใจลึกซึ้งเกี่ยวกับลักษณะของปัญหา และส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ในการตีความปัญหานั้น ๆ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและท้าทาย และขั้นตอนสุดท้ายที่นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือหลักการผ่านกระบวนการคิด การฟัง การดู จากเหตุการณ์และได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันและกัน นำมาคิดวิเคราะห์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองได้ จากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวทั้งหมด 6 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความพยายาม เรียนรู้คำวิจารณ์ เรียนรู้จากความสำเร็จจากผู้อื่นเพื่อสร้างแรงบันดาลใจนั้นพบว่า เมื่อผู้สอนหรือนักเรียนยกตัวอย่าง สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตสามารถตอบคำถามหรือสะท้อนคิดได้รวดเร็ว มีความเข้าใจแนวคิดกรอบความคิดแบบเติบโตที่ต้องผ่านความพยายาม การวางแผน และความสม่ำเสมอ และมีทัศนคติที่สำคัญที่ช่วยให้พวกเขามีความสำเร็จในการพัฒนาด้านตนเองและในความรู้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดจากพัฒนาการของตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของมูทิตา ออดตัน (Aodtan, 2018) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาชั้นตอนปลายสามารถพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตได้โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ และใช้หลักการเกี่ยวกับสมอง จิตใจ และการเรียนรู้ในการพัฒนาด้านตนเอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และงานวิจัยของกอบแก้ว บุญบุตร (Boonboot, 2023) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีคะแนนกรอบความคิดแบบเติบโตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นการบูรณาการของการสอนแบบอุปนัยในการจัดกิจกรรมแนะแนวสามารถกระตุ้นให้เกิดการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตในนักเรียน โดยการสร้างการเรียนรู้ผ่านการตั้งคำถามและการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถสะท้อนคิดและประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงได้ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงตนเองผ่านการเรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลวของผู้อื่น ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตมีความสามารถในการปรับปรุงทัศนคติและกลยุทธ์การเรียนรู้เพื่อให้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบกรอบความคิดแบบเติบโตหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย มีคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิด

แบบเติบโตสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตได้พัฒนาจากปัญหาที่เกิดจากชั้นเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาและได้มีการศึกษางานวิจัย วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความเชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความพยายาม การยอมรับคำวิจารณ์ และความสำเร็จจากต้นแบบ (Brock & Hundley, 2022) เพื่อเน้นพัฒนาให้กลุ่มทดลองมีความเชื่อ ทักษะคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดรอบความคิดแบบเติบโต ความพยายาม การวางแผน และความสม่ำเสมอมีทัศนคติที่สำคัญที่ช่วยให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาตนเองและเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดโดยผ่านกระบวนการคิด อภิปรายและเปลี่ยนประสบการณ์จากกลุ่มทดลองหรือบุคคลอื่น จนสามารถสรุปนำแนวคิดหรือหลักการไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการสอนแบบอุปนัยที่มีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 การสร้างมโนทัศน์ ขั้นที่ 2 การตีความและสรุปข้อมูล และขั้นที่ 3 การประยุกต์ใช้ข้อสรุปหรือหลักการ ตามแนวคิดของ (Joyce & Weil, 1996) ซึ่งเป็นการสอนมุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้ตัวอย่าง สถานการณ์ และเหตุการณ์เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจหลักการหรือแนวคิดด้วยตนเองในขณะที่ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน

จากการที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีลักษณะการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตมีการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีบทบาทเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนระดับความเชื่อและทัศนคติที่มีต่อศักยภาพของตนเองและผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนและแนะนำในการสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน มีตัวอย่าง สถานการณ์ เหตุการณ์ ความคิดที่เป็นลักษณะย่อย การเตรียมตัวอย่างหรือสถานการณ์ที่เป็นตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้และวิเคราะห์ตามความต้องการของหัวเรื่อง สู่การสรุปหลักการหรือแนวคิดที่สำคัญ จากการที่ได้สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการตอบคำถามของนักเรียนกลุ่มทดลองมีความเข้าใจได้รวดเร็วและสามารถตอบคำถาม อธิบายแนวทางการประยุกต์ใช้ตามหลักการหรือแนวคิดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ส่วนลักษณะการจัดกิจกรรมแนะแนวของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่จัดกิจกรรมแนะแนวปกติในลักษณะที่ผู้สอนอธิบายเป็นหลัก มีใบงาน และการสื่อสารจากผู้สอนเพียงทางเดียวนั้น ดังนั้นการจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดเป็นกิจกรรมแนะแนวที่เน้นพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนกลุ่มทดลองจึงดีกว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติของนักเรียนกลุ่มควบคุม กิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยส่งเสริมนักเรียนเรียนรู้ผ่านการลงมือคิดด้วยตนเอง สะท้อนกระบวนการเรียนรู้ที่แท้จริง และสร้างทัศนคติที่ว่าความสามารถสามารถพัฒนาได้ด้วยความพยายาม ซึ่งเป็นหัวใจของรอบความคิดแบบเติบโต ต่างจากกิจกรรมแนะแนวแบบปกติที่มักเน้นการให้ข้อมูลหรือแนะแนวเชิงบอกกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Yu, Kreijkes, & Salmela-Aro, 2022) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีแนวโน้มพัฒนาแนวคิดแบบเติบโตมากขึ้นเมื่อครูใช้การสอนแบบ *guided inquiry* ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบอุปนัยที่ส่งเสริมการคิดด้วยตนเอง ข้อค้นพบนี้สะท้อนว่าการเลือกใช้วิธีการสอนอย่างเหมาะสมสามารถส่งผลต่อการเสริมสร้างกรอบแนวคิดแบบเติบโตของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และงานวิจัย (Lounsang, 2021) ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองมีชุดความคิดแบบเติบโตด้านชอบและยอมรับความท้าทายอยู่ในระดับมาก ส่วนหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมมีกรอบความคิดแบบเติบโตด้านชอบและยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างกรอบความคิดแบบ

เติบโตให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองได้ สำหรับการใช้วิธีสอนแบบอุปนัย (Inductive Teaching) ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) มีข้อดีเมื่อเทียบกับวิธีจัดกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ โดยวิธีการสอนแบบอุปนัยจะทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ และสรุปข้อเรียนรู้ด้วยตัวเอง มากกว่าการรับข้อมูลจากครูโดยตรงซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและยืดหยุ่น โดยเฉพาะในกรณีของการพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตที่เน้นการพัฒนารอบความคิดที่เชื่อว่าความสามารถของตนเองสามารถพัฒนาได้ด้วยความพยายาม และงานวิจัยของ (Billing, 2013) ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนแบบอุปนัยเหมาะสมต่อการพัฒนาแรงจูงใจในการประสบความสำเร็จของนักเรียน ดังนั้นวิธีการสอนแบบอุปนัย นอกจากจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการบรรลุผลสำเร็จทางการศึกษาและเป็นเครื่องมือที่ดีในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์และการตัดสินใจของนักเรียน เมื่อนำมาบูรณาการกับชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบและตั้งสมมติฐานด้วยตัวเอง ช่วยให้พวกเขาเข้าใจมากขึ้น มีการกระตุ้นการคิดเชิงวิพากษ์ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด การวิเคราะห์ และการตัดสินใจด้วยตนเอง และส่งเสริมการเรียนรู้ที่คงทนให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้ในระยะยาว และเมื่อบูรณาการกับกิจกรรมแนะแนวด้วยวิธีการสอนแบบอุปนัยช่วยพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตโดยส่งเสริมการสะท้อนผลสำเร็จและความล้มเหลวเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมั่นในความสามารถที่จะพัฒนาได้ด้วยความพยายาม มีการใช้คำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและปรับปรุงตนเองจนมีผลลัพธ์ คือ การเสริมสร้างทัศนคติที่ยืดหยุ่นและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยสามารถพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านความเชื่อ ความท้าทาย อุปสรรค ความพยายาม การยอมรับคำวิจารณ์ และความสำเร็จจากต้นแบบ อีกทั้งกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ และสะท้อนตนเอง ยังช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจให้มีทัศนคติที่ยืดหยุ่น และสามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตเหมาะสมสำหรับครูแนะแนวหรือบุคคลที่มีความสนใจสามารถนำไปประยุกต์กับหน่วยงานของตนเองได้ แต่ควรศึกษาหรือปรับให้สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียน

1.2 ผลการศึกษาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัยเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโต มุ่งเน้นการปลูกฝังความเชื่อสำคัญที่ว่า "เราเรียนรู้และพัฒนาได้" ผ่านกระบวนการปรับเปลี่ยนวิธีคิด การส่งเสริมความพยายาม การเปิดรับคำวิจารณ์ และการเรียนรู้จากผู้อื่นเพื่อเป็นแรงผลักดันสู่ความสำเร็จ ทั้งนี้ ผู้สอนควรส่งเสริมและปรับเนื้อหาให้มีความเหมาะสมเพื่อให้กิจกรรมนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือในรายวิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การพัฒนารอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เป็นการสร้างความเชื่อให้ นักเรียนเห็นว่า ความสามารถของตนเองสามารถพัฒนาได้ผ่านการพยายามและการเรียนรู้ ผู้สอนจำเป็นต้อง มีความเชื่อและความเข้าใจในกรอบความคิดนี้เพื่อที่จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ผู้บริหารสามารถส่งเสริมการพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตในโรงเรียนได้โดยเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอนที่ส่งเสริมกรอบความคิดแบบเติบโต จัดเวทีอภิปรายหรืออบรมครูใหม่เพื่อ

สร้างความเข้าใจและทักษะที่จำเป็น พร้อมทั้งกำหนดนโยบายโรงเรียนที่สนับสนุนการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลในระยะยาว ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการติดตามผลหลังการทดลอง หลังสิ้นสุดการทดลองในระยะเวลาที่ต่างกัน เช่น 3 เดือน และ 6 เดือน เพื่อประเมินความคงทนของกรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนว่ายังคงรักษาแนวคิดและพฤติกรรมดังกล่าวไว้ได้ต่อเนื่องเพียงใดเมื่อเวลาผ่านไป

2.2 การวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาและประเมินผลกระทบของการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น โดยพิจารณาทั้งด้านการพัฒนาทัศนคติของนักเรียน บทบาทของผู้บริหารและครูในการสนับสนุน และการออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับแต่ละระดับชั้น เช่น บทบาทของผู้บริหารและครูในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Learning Atmosphere) หรือการสนับสนุนเชิงนโยบาย ซึ่งอาจส่งผลต่อความสำเร็จในการปลูกฝังกรอบความคิดแบบเติบโตในตัวนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

References

- Aodtan, M. (2018). *The effects of the Growth Mindset Program in Upper Secondary Students* [Master's thesis, Burapha University]. Burapha University Repository. <https://buuir.buu.ac.th/bitstream/1234567890/7400/1/Fulltext.pdf> (In Thai)
- Billing, H. (2013). Effect of inductive thinking model on achievement motivation of students in relation to their learning approach. *International Journal of Education and Psychological Research (IJEPR)*, 2(4), 49–59. https://www.researchgate.net/publication/364806110_Effect_of_Inductive_Thinking_Model_on_Achievement_Motivation_of_Students_in_Relation_to_their_Learning_Approach
- Boonboot, K. (2023). Development of a set of group activities to develop a growth mindset for elementary school students in Nakhonnayok Province. *Journal of Yala Rajabhat University*, 18(1), 52–60. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yrh_human/article/view/252687 (In Thai)
- Brock, A., & Hundley, H. (2022). *The growth mindset coach: A teacher's month-by-month handbook for empowering students to achieve*. Ulysses Press.
- Jehmoh, H. (2023). *The effect of inductive method in educational application entitled prayer on learning achievement and the memory persistence of primary school students, Year 4* [Master's thesis, Yala Rajabhat University]. Yala Rajabhat University Intellectual Repository. <http://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yrh/7196> (In Thai)
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Models of teaching* (5th ed.). Allyn and Bacon.
- Kasetsart University. (2020). *Report on child and youth development 2020*. Department of Children and Youth. https://www.dcy.go.th/public/mainWeb/file_download/1664788620103-248403179.pdf (In Thai)

- Khaemmanee, T. (2018). *The science of teaching: Knowledge for organizing effective learning process* (22nd ed.). Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Khuana, K., Khuana, T., & Khieodi, L. (2018). The development of an instructional model for empowering learning skills in 21st century. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 37(2), 77–96. <https://hujmsu.msu.ac.th/Eng/pdfsplite.php?p=MTU5OTAxNTk0Ni5wZGZ8ODYtMTA1> (In Thai)
- Lounsang, W. (2021). *Enhancement of growth mindset of junior high school by using guidance activities* [Master's thesis, Srinakharinwirot University]. <https://ir.swu.ac.th/server/api/core/bitstreams/e0a159b2-dbb0-4ada-a0c2-c5d54412ff36/content> (In Thai)
- Mahidol University. (2022). *Report on child and youth development 2022*. Department of Children and Youth. https://www.dcy.go.th/public/mainWeb/file_download/1695112662206-750049857.pdf (In Thai)
- Ministry of Education. (2010). *Guidelines for implementing the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551*. The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Publisher. (In Thai)
- Ministry of Education. (2017). *Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (Revised 2017)*. The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Publisher. (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2017). *Guidance activities according to the 20-year National Strategic Plan, Grades 1–3*. Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. <https://online.pubhtml5.com/uwna/cpck/> (In Thai)
- Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education. (2023). *2023 Educational Statistics in Brief*. http://mis.moe.go.th/wp-content/uploads/2023/08/stat2566_01.pdf (In Thai)
- Phetset, W. (2018). *The effects of using a guidance activities package with the use of growth mindset to develop educational goal setting of Mathayom Suksa II students at Kajonkiet Suksa School in Phuket Province* [Master's thesis, Sukhothai Thammathirat Open University]. <https://ir.stou.ac.th/handle/123456789/11111> (In Thai)
- Pimpison, K., Wongtim, S., & Mekkhachom, N. (2022). The effects of using online guidance activities package based on Rational Emotive Behavior Theory to develop learning aspect of growth mindset in Grade 7-9 students, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. *Academic Journal of North Bangkok University*, 11(1), 39–49. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/NBU/article/view/257239/> (In Thai)
- Ruengtup, S., & Ngamnin, S. (2016). The effect of using the inductive instructional packages toward the learning achievements and retentions in learning Thai of Prathomsuksa 6 students. *Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities*, 7(12), 161–176. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JGNRU/article/view/72537> (In Thai)

- Wongyai, W., & Pataphol, M. (2019). Learning management for enhancing growth mindset. *Sikkha: Journal of Education*, 6(1), 52–58. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sikkha/article/view/150041> (In Thai)
- Yu, J., Kreijkes, P., & Salmela-Aro, K. (2022). Students' growth mindset: Relation to teacher beliefs, teaching practices, and school climate. *Learning and Instruction*, 80, Article 101616. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2022.101616>